



МІЖНАРОДНИЙ РУХ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ

Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця є найбільшою гуманітарною спільнотою світу. Його мета полягає в полегшенні людських страждань, захисті життя і здоров'я людей, а також у захисті їхньої людської гідності, особливо під час збройних конфліктів та інших надзвичайних ситуацій. Рух діє в усіх країнах світу, і його підтримують мільйони волонтерів.

Він не є єдиною організацією. До його складу входять Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ), Міжнародна Федерація товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця і 192 національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Кожна із складових частин Руху має власний правовий статус і виконує свої завдання, але їх об'єднують сім Основоположних принципів.

Цілі і завдання МКЧХ мають винятково гуманітарний характер і полягають в тому, щоб захищати життя і гідність людей, які постраждали від збройних конфліктів та інших ситуацій насильства, і надавати їм допомогу. В рамках Руху він відіграє провідну і координуючу роль у

справі надання міжнародної гуманітарної допомоги під час збройних конфліктів. Заснований в 1863 році, МКЧХ стоїть біля витоків Руху.

Міжнародна Федерація стимулює і підтримує гуманітарну діяльність, якою займаються національні товариства, які є її членами, в інтересах найбільш вразливих людей. Вона спрямовує і координує їхню діяльність з надання допомоги жертвам стихійних лих і техногенних катастроф, біженцям і особам, яким потрібна невідкладна медична допомога. Федерація була заснована в 1919 році.

Національні товариства доповнюють діяльність органів державної влади своїх країн у гуманітарній сфері. Вони працюють за цілою низкою напрямів, зокрема допомагають у випадку стихійних лих і катастроф, а також реалізують програми в галузі охорони здоров'я і соціального забезпечення. Під час війни вони можуть надавати допомогу цивільному населенню і забезпечувати підтримку військово-медичних служб.



МКЧХ

Міжнародний Комітет Червоного Хреста
19, avenue de la Paix
1202, Женева, Швейцарія
Т +41 22 734 60 01 Ф +41 22 733 20 57
Email: shop@icrc.org www.icrc.org
© МКЧХ, квітень 2020 р.



ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИНЦИПИ

МІЖНАРОДНОГО РУХУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА
І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ



МКЧХ



Крістоф фон Толгенбург/МКЧХ

ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО РУХУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ

Гуманність, неупередженість, нейтральність, незалежність, добровільність, єдність, універсальність – ці сім Основоположних принципів підсумовують етику Руху і лежать в основі його діяльності, спрямованої на допомогу постраждалим під час збройних конфліктів, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій.

Ці принципи об'єднують складові частини Руху: МКЧХ, національні товариства і Міжнародну Федерацію та дозволяють їм ефективно і неупереджено надавати допомогу постраждалим. Вони являють собою непорушні правила поведінки, яких складові частини Руху зобов'язані дотримуватися за

будь-яких обставин, а держави повинні з повагою ставитися до цього зобов'язання.

Основоположні принципи визначають специфіку Руху. Дотримання цих принципів забезпечує гуманітарний характер роботи Руху і узгодженість всіх різноманітних видів діяльності, які він здійснює по всьому світу. Принципи пов'язують між собою національні товариства, які значно відрізняються одне від одного за своєю структурою, культурою та членським складом.



Крістоф фон Толгенбург/МКЧХ



Кейт Холл/МКЧХ

ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИНЦИПИ

ГУМАННІСТЬ

НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ

НЕЙТРАЛЬНІСТЬ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

ДОБРОВІЛЬНІСТЬ

ЄДНІСТЬ

УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ

ГУМАННІСТЬ

Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, який породжений прагненням надавати допомогу всім пораненим на полі бою без винятку або переваги, намагається за будь-яких обставин, як на міжнародному, так і на національному рівні, запобігати стражданню людини або полегшувати їх. Рух покликаний захищати життя та здоров'я людей і забезпечувати повагу до людської особистості в усіх випадках. Він сприяє досягненню взаєморозуміння, дружби, співробітництва і міцного миру між народами.

Цей принцип включає в себе кілька ідей:

- Страждання скрізь однакове, і на нього треба реагувати. Байдужість у цих випадках неприпустима.
- Повага до гідності людини дуже важлива для всіх видів діяльності Руху. При цьому мається на увазі надання допомоги та захисту людям незалежно від того, хто вони і що вони скоїли.
- Рух захищає життя і здоров'я людей, сприяє дотриманню міжнародного гуманітарного права, запобігає захворюванням і рятує життя людей, надає першу допомогу, надає їжу, притулок і багато іншого.



НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ

Рух не проводить жодної дискримінації за ознакою раси, релігії, класу або політичних переконань. Він лише прагне полегшувати страждання людей, і передусім тих, хто найбільше цього потребує.

У принципі неупередженості втілені три взаємопов'язані поняття:

- **Недопущення дискримінації:** члени Руху допомагають людям незалежно від їхніх релігійних вірувань, кольору шкіри, політичних переконань, національності, походження чи майнового стану.
- **Пропорційність:** надаючи допомогу пораненим і роздаючи продовольство, члени Руху повинні діяти так, щоб найбільш постраждалі отримували допомогу в першу чергу.
- **Неупередженість:** рішення повинні прийматися винятково виходячи з потреб. На прийняття рішень не повинні впливати жодні особисті міркування, симпатії чи антипатії.

НЕЙТРАЛЬНІСТЬ

Щоб зберегти загальну довіру, Рух не може ставати на чийсь бік у збройних конфліктах і вступати в суперечки політичного, расового, релігійного або ідеологічного характеру.

За жодних обставин Рух не повинен ставати на чийсь бік і не повинен сприйматися як такий, що стає на чийсь бік. Дотримання цього принципу дозволяє складовим частинам Руху отримувати під час кризових ситуацій максимально повний доступ до тих, хто потребує допомоги, і підтримувати діалог з учасниками збройних конфліктів та інших ситуацій насильства. Нейтральність Руху допомагає переконувати сторони конфлікту в тому, що допомога цивільним особам і пораненим або позбавленим волі учасникам бойових дій не є втручанням у конфлікт. Складові частини Руху повинні створити собі репутацію нейтральних організацій вже в мирний час, щоб користуватися довірою всіх сторін і мати можливість діяти ефективно, якщо почнеться збройний конфлікт або інша ситуація насильства.



НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Рух є незалежним. Національні товариства, надаючи своїм урядам допомогу в їхній гуманітарній діяльності і підпорядковуючись законам своєї країни, повинні, попри це, завжди зберігати автономію, щоб мати можливість діяти відповідно до принципів Червоного Хреста.

- Лише за умови справжньої незалежності Рух може дотримуватися принципів нейтральності та неупередженості.
- Хоча національні товариства і відіграють допоміжну роль для органів державної влади в гуманітарній сфері, вони повинні зберігати самостійність при прийнятті рішень, щоб мати можливість діяти відповідно до Основоволожних принципів у будь-який час і в будь-якій ситуації. Це може означати відмову виконувати будь-які прохання, що суперечать принципам, а також підкорятися будь-якому втручанню або тиску.
- Складовим частинам Руху повинно бути дозволено здійснювати незалежну оцінку ситуації і безперешкодно розмовляти з людьми, які потребують допомоги.

ДОБРОВІЛЬНІСТЬ

У своїй добровільній діяльності з надання допомоги Рух жодною мірою не керується прагненням отримати вигоду.

- Принцип добровільності свідчить про гуманітарну мотивацію всіх тих, хто працює в Русі, незалежно від того, чи отримують вони за свою роботу грошову винагороду, чи ні.
- Пропонуючи допомогу, члени Руху керуються виключно бажанням допомогти. Це – яскравий вияв солідарності.
- Широка мережа волонтерів Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, послугами яких користується Рух, унікальна; вона надає людям в усьому світі можливість отримувати допомогу. Це – джерело ініціативи і натхнення для багатьох інших гуманітарних проєктів. Водночас така мережа дозволяє отримати надзвичайно цінні відомості про місцеву специфіку і про те, як найкраще допомагати постраждалим.
- За допомогою волонтерів національні товариства зміцнюють зв'язки з місцевим населенням, щоб стати сильнішими і самостійнішими.



ЄДНІСТЬ

У країні може бути тільки одне національне товариство Червоного Хреста або Червоного Півмісяця. Воно повинно бути відкритим для всіх і здійснювати свою гуманітарну діяльність на всій території країни.

Цей принцип дозволяє національним товариствам слугувати об'єднаною силою у країнах і суспільствах, а також сприяти зміцненню взаєморозуміння і світу.

- Національне товариство повинно бути єдиним у країні і проводити свою гуманітарну діяльність на всій її території: і в великих містах, і у віддалених сільських районах.
- Воно повинно набирати своїх співробітників і волонтерів, а також членів правління з-поміж представників усіх етнічних і соціальних груп, не проводячи жодних відмінностей за ознакою раси, статі, класу, віросповідання, політичних поглядів або за будь-якими іншими критеріями.

УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ

Рух є всевітнім. Усі національні товариства користуються рівними правами і зобов'язані надавати допомогу одне одному.

- Сутність людських страждань всюди однакова, вона по-своєму універсальна, і вона потребує універсального реагування. Національні товариства існують майже в кожній країні світу, і на них лежить колективна відповідальність за надання допомоги одне одному в роботі в критичних ситуаціях, а також за сприяння розвитку одне одного в дусі солідарності і взаємоповаги.
- Незалежно від свого розміру або обсягу ресурсів всі національні товариства мають рівне право голосу в керівних органах Руху.
- Принцип універсальності також означає, що недоліки або недогляди однієї складової частини позначаються на Русі в цілому. Цілісний характер і репутація Руху залежать від відданості всіх його членів Основоположним принципам.